

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

EVS – vapaaehtoistyöntekijä Rautjärvellä

Kansainvälisyyttä pienen kunnan nuorisotyöhön

Jaana Savolainen

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

11 / 2014

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Jaana Savolainen	Sivumäärä 38 ja 4 liitesivua
Työn nimi EVS – vapaaehtoinen Rautjärvellä – Kansainvälisyyttä pienen kunnan nuorisotyöhön	
Ohjaava(t) opettaja(t) Kristiina Hämäläinen	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Rautjärven kunta, nuorisotoimi/ Sanna Juvakka	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyö kuvaa eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun kautta otetun espanjalaisen vapaaehtoistyöntekijän vapaaehtoisaikaa Rautjärven kunnan nuorisotoimessa. Työn tilaajana toimi Rautjärven kunnan nuorisotoimi. Opinnäytetyö tutki vapaaehtoisen läsnäolon vaikutuksia nuoriin ja nuorisotoimen työntekijöihin kansainvälisyyskasvatuksen näkökulmasta. EVS – vapaaehtoinen oli kunnan ensimmäinen. Opinnäytetyön tarkoituksena oli toimia raporttina tilaajakunnalla mahdollisista vapaaehtoistyöntekijän ottamisen hyödyistä ja toimia suunnan näyttäjänä pienille kunnille niiden harkitessa lähteä mukaan kansainväliseen nuorisotoimintaan.</p> <p>Opinnäytetyötä varten haastattelin kahta Rautjärven nuorisotyöntekijää, EVS - vapaaehtoista ja keräsin Rautjärveläisten nuorisotiloilla käyvien nuorten ajatuksia kyselyllä. Opinnäytetyön teoriaosuus koostuu kansainvälisyyskasvatuksesta, suvaitsevaisuudesta ja siitä miten kansainvälistä nuorisotyötä on aikaisemmin toteutettu kunnissa.</p> <p>Työssä pohditaan konkreettisia asioita siitä miten EVS – vapaaehtoisen vapaaehtoisaikea on vaikuttanut esimerkiksi nuorten asenteisiin ja kielitaitoon kunnassa, jossa monikulttuurisuus on harvinaista. Näitä kokemuksia hyödynnetään harkitessa mahdollisten uusien EVS – vapaaehtoisten ottamista kuntaan.</p>	
Asiasanat kansainvälisyys, nuorisotyö, kansainvälisyyskasvatus, monikulttuurisuus	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Jaana Savolainen	Number of Pages 38 + 4
Title EVS – volunteer in Rautjärvi – Internationality to youth work of small municipality	
Supervisor(s) Kristiina Hämäläinen	
Subscriber and/or Mentor Youth work service of city of Rautjärvi / Sanna Juvakka	
Abstract <p>This thesis describes a Spanish volunteer's volunteer time in youth work services in the municipality of Rautjärvi who was received via European volunteer service. The subscriber of the thesis was the youth work service of Rautjärvi. The thesis analyses how the presence of a volunteer had affected youngsters and workers in the youth work service from a global education point of view. The EVS – volunteer was the first in the municipality of Rautjärvi. The aim of the thesis was to work as a report to the subscriber about the possible gain of receiving a volunteer worker and work as guidance to other small municipalities when they are considering taking part in international youthwork.</p> <p>The interviews for this thesis are from two workers from the youth work service of the municipality of Rautjärvi and from the EVS –volunteer. The thoughts of the youngsters who visit the youth house had been collected with an opinion poll. The theoretical part of the thesis consists of global education, tolerance and how international youth work has been done before in municipalities.</p> <p>The thesis describes concrete things about how the EVS – volunteer's volunteer time has affected, for example, the youngsters' attitudes and language skills in Rautjärvi where interculturalism is really rare. These experiences can be used while thinking about receiving new EVS – volunteer workers to Rautjärvi.</p>	
Keywords internationality, youth work, global education, interculturalism	

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	5
1.1 Tilaaja	5
1.2 Youth in Action -ohjelma	6
2. NUORISOTYÖ JA KANSAINVÄLISYYS	8
2.1. Kansainvälinen nuorisotoiminta kunnallisessa nuorisotyössä	9
2.2 Kansainvälisyyskasvatus ja monikulttuurinen nuorisotyö	9
2.3 Kulttuurienvälinen vuorovaikutus	12
2.4 Suvaitsevaisuus ja rasismi	14
3. OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	17
3.1 Aineiston keruu	17
3.2 Analyysi ja reliabiliteetti	21
4. TULOKSET JA TULOSTEN TARKASTELU	22
4.1 Kielitaito	23
4.2 Suvaitsevaisuus	26
4.3 Kulttuurien kohtaaminen osana kansainvälisyyskasvatusta	30
4.4 Perheessä asuminen	31
4.5. Kansainvälisyyttä nuorisotilan arkeen	32
6. LOPUKSI	34
6.1. Rautjärven nuorisotoimen kansainvälinen toiminta 2014	34
6.2 Arviointi	35
LÄHTEET	37
LIITTEET	39
LIITE 1. Tiedote vanhemmille	39
LIITE 2. Kyselylomake	40

1. JOHDANTO

Opinnäytetyöni tutki kansainvälisyyskasvatuksen näkökulmasta EU:n nuorisohjelmaan Youth in Actionin eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun (EVS) kautta tulleen vapaaehtoistyöntekijän vapaaehtoisuutta pienen kunnan nuorisotoiminnassa ja sitä oliko toisesta kulttuurista tulevan työntekijän läsnäololla ja työpanoksella vaikutusta nuoriin tai mahdollisesti työntekijöihin? Opinnäytetyöni varten keräsin kokemuksia ja ajatuksia vapaaehtoistyöntekijän vapaaehtoisajasta Rautjärven nuorisotoimen työntekijöiltä ja sen toimintaan osallistuvilta nuorilta. Kerättyä aineisto tutkin kansainvälisyyskasvatuksen ja siihen liittyvien teemojen, suvaitsevaisuuden ja kulttuurisen kanssakäymisen, näkökulmista. Työni toimi raporttina tilaajakunnalle Rautjärvelle siitä onko vapaaehtoisen ottaminen lisännyt kansainvälisyyttä kunnan nuorisotyöhön. Opinnäytetyöni toimii myös mahdollisena osviittana ja rohkaisuna muille pienille kunnille heidän harkitessaan ottaa osaa Youth in Action-ohjelmaan ja ottaa vapaaehtoisuuden eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun kautta.

1.1 Tilaaja

Opinnäytetyöni tilaajana toimi Rautjärven kunnan nuorisotoimi. Rautjärven kunta sijaitsee Etelä-Karjalassa, Ruokolahden ja Parikkalan välissä. Kunnassa on kaksi taajamaa, kuntakeskus Simpele ja Rautjärven Asemanseutu. Näiden välimatka on 22,9 kilometriä (Google Maps 2014). Asukkaita kunnassa on n. 3700. Nuorisotyön kannalta tärkeää tietoa on että Rautjärvellä on kaksi alakoulua, yksi Simpeleellä ja toinen Asemanseudulla. Simpeleellä sijaitsee yläkoulu ja lukio, joka toimii yläkoulun kanssa samoissa tiloissa. (Rautjärvi 2013)

Välimatkat ovat melko pitkiä, varsinkin taajamien ulkopuolella asuville. Liikkuminen ilman omaa kulkuvälinettä on hankalaa, sillä julkinen liikenne on harvaa, eivätkä linja-autot kulje enää kuuden jälkeen. Nuoret kulkevat pääsääntöisesti vanhempinsa kyydeillä tai mopokortti-ikään ehdittyään mopoilla tai traktoreilla. Lähin varsinainen

kaupunki on Imatra, johon on Simpeleeltä 44,6 km (Google Maps 2014). Koska Rautjärvi on melko pieni kunta, ovat nuorten vapaa-ajan viettotavat rajalliset. Simpeleellä on kunnallisten palveluiden lisäksi muutama ruokakauppa ja huoltoasema, joiden läheisyydessä nuoret hengaavat.

Nuorisotiloja kunnassa on kaksi. Kellari, sijaitsee Rautjärven kunnantalon kellarissa ja toinen toimii Rautjärven aseman koulun tiloissa. Nuorisotiloilla järjestettyyn toimintaan kuuluu ”Varhis”, joka pitää sisällään avointa ja teemallista toimintaa 11-12-vuotiaille varhaisnuorille sekä avoimien ovien toimintaa yläkouluikäisille ja siitä vanhemmille kahdeksantoista ikävuoteen saakka. Asemanseudun nuorisotila on auki kerran viikossa ja Simpeleen nuorisotila kaksi kertaa viikossa. Kerran kuussa Simpeleen nuorisotila Kellarilla järjestetään ”Yökahvila”, jolloin nuorisotila on auki puoleen yöhön. Nuorisotoimen säännölliseen toimintaan kuuluu avoimen tilatoiminnan lisäksi pienryhmätoimintaa. Toimintakaudella 2013-2014 nuorisotoimen henkilökuntaan kuuluu nuorisokuraattorin ja nuoriso-ohjaajan lisäksi toimintakauden alussa aloittanut etsivä nuorisotyöntekijä. (Rautjärven kunta 2013)

Eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun kautta saatu vapaaehtoistyöntekijä Alberto ehti työskennellä 11 kuukauden Suomessa olonsa aikana hyvin vaihtelevissa työtehtävissä. Nuorisotoimen lisäksi hän työskenteli vapaaehtoisaikanaan mm. yläkoululla ja päiväkodissa. Rajasin kuitenkin opinnäytetyöni aiheen nuorisotyöhön, sillä koulu ja päiväkotit ovat oma maailmansa. Nuorten ja lasten roolit ovat näissä erilaisia, samoin kuin aikuisten. Näin ollen EVS -vapaaehtoisen vaikutuksen pohtiminen näissä kaikissa työympäristöissä olisi laajentanut opinnäytetyötäni ja hankaloittanut aineiston keräämistä.

1.2 Youth in Action -ohjelma

Youth in Action on vuosiksi 2007-2013 suunniteltu Euroopan Unionin nuorisotoimintaohjelma, jonka tarkoituksena on edistää Euroopan Unionin jäsenmaiden nuorten tietoisuutta omasta Euroopan kansalaisuudestaan ja pyrkiä aktivoimaan nuoria niin yhteiskunnallisella, kuin arkielämän käytännön tasolla tarjoamalla heille kanavia ja

työtapoja yhteiskunnalliseen ja yhteisölliseen vaikuttamiseen. Youth in Action -ohjelmaan osallistuvia nuoria rohkaistaan pohtimaan ja punnitsemaan eurooppalaista yhteisöä ja yhteiskuntaa. Ohjelma pyrkii kasvattamaan yhteisöllisyydellä ja verkostoitumisella nuorten suvaitsevaisuutta ja kykyä ymmärtää muita kulttuureja. Yleisellä tasolla ohjelman tarkoitus on lisätä eri Euroopan maiden nuorisoalojen välistä toimintaa ja yhteistyötä. (European Commission 2013, 3-4) Youth in Action -ohjelmalle on määritelty sen seitsemäksi toimintavuodeksi 885 miljoonan euron toimintabudjetti (European Commission 2013, 10).

Youth in Action -ohjelma on jaettu viiteen eri osa-alueeseen, joista osassa on myös omat alaohjelmansa. Nämä osa-alueet ovat: Nuorten Eurooppa, eurooppalainen vapaaehtoispalvelu, Nuoret maailmassa, Nuorisoalojen tukijärjestelmä, Tuki nuorisolan yhteistyölle Euroopassa. (European Commission 2013, 11-12)

Youth in Action -ohjelman kaikki hankkeet panostavat toiminnassaan koulun ulkopuolella tapahtuvaan oppimiseen. Termillä koulun ulkopuolinen oppiminen tarkoitetaan tässä yhteydessä oppimista, joka tapahtuu virallisen opetussuunnitelman ulkopuolella. Tarkoituksena on täydentää oppilaitoksissa tapahtuvaa oppimista suunnitellulla ja tavoitehakuksella toiminnalla, jotka harvoin pitävät sisällään tavallisia koulussa käsiteltyjä aiheita. Oppimisessa pyritään opettamaan teorian sijasta käytäntöä. Hankkeen nonformaali oppiminen perustuu vapaaehtoisuuteen ja aktiivisuuteen. Tämän rinnalla toimii arkioppiminen jota tapahtuu nuoren elämässä esimerkiksi sosiaalisen kanssakäymisen kautta. Näiden kahden yhteisvaikutuksena nuori saa itselleen kokemuksia ja taitoja, joiden on tarkoitus olla hänelle hyödyksi tulevaisuudessa tämän kasvuprosessia Euroopan kansalaiseksi ajatellen. (European Commission 2013, 6-7)

Youth in Action -nuorisotoimintaohjelmaan voivat osallistua ohjelmassa mukana olevien maiden kansalaisuuden omaavat 13-30-vuotiaat. Nämä ovat ohjelman yleiset osallistumisehdot, mutta osallistumisikä vaihtelee Youth in Action -alaohjelmien mukaan. (European Commission 2013, 16)

EVS eli European Voluntary Service on Euroopan sisällä toimiva vapaaehtoisohjelma, joka tarjoaa 18–30-vuotiaille EU:n kansalaisille mahdollisuuden lähteä vapaaehtoistyöntekijäksi toiseen EU-alueen maahan. Nuoret työskentelevät EVS:n vapaaehtoistyöprojektissa kohdemaassa 6-12 kuukautta tutustuen samalla maan kulttuuriin ja

tapoihin. EVS:n tarkoituksena on tarjota vapaaehtoiselle uusia kokemuksia ja mahdollisuuden tutustua työelämään, samalla kartuttaen vapaaehtoisen työhistoriaa. (Allianssi ry 2013)

2. NUORISOTYÖ JA KANSAINVÄLISYYS

Kansainvälisyydestä on tullut kiinteä osa nykypäivän arkeamme. Internet ja media ovat hiljalleen luoneet illuusion pienemmästä maailmasta. Tunnetta pinnallisesti toisia kulttuureja, paikkoja ja maita vaikka meillä ei niistä omakohtaista kokemusta olisikaan. Erityisesti nykyisten nuorten sukupolvi on päässyt osaksi 2000-luvun kansainvälisyyttä ja monikulttuurisuutta. Nuoret joutuvat arjessaan sopeutumaan muiden kulttuurien läsnäoloon ja tästä johtuen opettelemaan uusia selviytymistapoja elinympäristön muuttuessa monikulttuurisemmaksi. Nämä muutokset koskevat monia nuoren arkipäiväisiä elämän osa-alueita, kuten koulumaailmaa, moraalisten käsitysten muodostumista ja sosiaalisia suhteita. Arjen monikulttuuristuminen tuo mukanaan myös epävarmuutta ja jännitteitä. (Harinen & Suurpää 2003, 5)

Monikulttuuristuminen ei kuitenkaan kuulu kaikkien nuorten arkeen. Pienissä kunnissa monikulttuurisuus, varsinkin konkreettinen sellainen, on harvinaista. Esimerkiksi pääkaupunkiseudulla nuoret ovat tottuneet siihen että kouluissa on valtaväestön lisäksi myös muiden kulttuurien edustajia. Tätä ei useimmiten pienissä kunnissa ole. Nuoret eivät näin ollen saa lähikosketusta toisiin kulttuureihin.

Rautjärven kunnan nuorisotoimen toiminnassa kansainvälisyys ja monikulttuurisuus ovat pääosin jääneet toteutumatta. EVS -ohjelmaan mukaan lähteminen on antanut hyvän lähtökohdan Rautjärven kunnan nuorisotyön monikulttuurisuuden edistämiseksi, joka on myös kirjattu yhdeksi lähtökohdaksi nuorisolain määrittämien tavoitteiden toteuttamiseksi (Nuorisolaki 72/2006, 1§).

Avaan tässä luvussa kansainväliseen ja monikulttuuriseen nuorisotyöhön liittyviä käsitteitä ja teemoja.

2.1. Kansainvälinen nuorisotoiminta kunnallisessa nuorisotyössä

Kunnallisen nuorisotyön perustana toimii nuorisolaki, jonka tarkoituksena on ” tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja” Kirjattujen tavoitteiden toteuttamisen lähtökohdiksi on listattu mm. tasa-arvo, monikulttuurisuus, kansainvälisyys, yhteisöllisyys ja terveet elämän tavat. (Nuorisolaki 72/2006, 1 §) Nuorisolakiin on kirjattu nuorisopolitiikan ja – työn toteuttamisen kuuluvan kunnan tehtäviin. Kunnan nuorisotyöhön ja – politiikkaan kuuluviksi peruspalveluiksi on listattu mm. toimitilojen ja harrastusmahdollisuuksien järjestäminen, tieto- ja neuvontapalveluiden ylläpito ja liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta. (Nuorisolaki 72/2006, 7 §) Nuorisolaissa kansainvälisyydellä ja monikulttuurisuudella kunnan nuorisotyössä tarkoitetaan kulttuurivähemmistöihin kuuluvien nuorten ja heidän yhteisöjensä tukemista, nuorten suvaitsevaisuuden edistämistä ja kansainvälisyyskasvatusta (Cortès Tèllez 2007, 120).

Osa kunnista on ottanut kansainvälisen nuorisotoiminnan kiinteäksi osaksi omaa nuorisotyötään. Esimerkiksi Etelä-Karjalan alueella kansainvälistä nuorisotyötä toteuttaa kaupunkien verkkosivujen mukaan Lappeenranta ja Rautjärvi. Käytettyjä työmuotoja ovat ryhmätapaamiset ja eurooppalainen vapaaehtoispalvelu, jossa nuorisotoimet ovat toimineet niin lähettävänä kuin vastaanottavana organisaationa (Lappeenranta 2011 & Rautjärven kunta 2013). Kansainvälistä nuorisotoimintaa on myös toteutettu yhdessä ystävyyskaupunkien kanssa yhteisen yhteydenpidon ja tapaamisten merkeissä.

2.2 Kansainvälisyyskasvatus ja monikulttuurinen nuorisotyö

Globalisoituminen saa aikaan sen että maantieteellisestä välimatkasta huolimatta maailman eri osat vaikuttavat toisiinsa yhä kokonaisvaltaisemmin. Vaikutuksen voi nähdä yhä nopeammin. Nopeisiin muutoksiin tarvitaan yhä parempaa ja moninaisempaa kulttuurista osaamista ja sen lisäksi avoimuutta ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnalta. Muiden kulttuurien, niihin liittyvien toimintatapojen ja kielen ymmärtäminen helpottaa yksilöiden sopeutumista maailmankansalaisen rooliin. Kansainvälisyyskasvatuksen tarkoituksena on opettaa tietoja ja taitoja joita yksilö tarvitsee sopeutuakseen monikulttuuristuvaan yhteiskuntaan. (Skog, Harri 2007, 6)

Kansainvälisyyskasvatusta hyödynnetään niin koulussa kuin koulun ulkopuolisessa kasvatuksessakin. Kansainvälisyyskasvatus on alun perin otettu osaksi koulujen opetusta jo 1970-luvulla, jonka jälkeen sen tarkoitusperät ja teemat ovat hiljalleen muokautuneet ajankuvan ja yhteiskunnan muutosten mukana. 80- ja 90-luvun taitteessa kansalaiskasvatukseen hyväksyttiin mukaan teemoja kuten globalisaatioon liittyvät kysymykset, ihmisoikeudet ja suvaitsevaisuus. Kun 90-luvun alusta lisääntynyt maahanmuutto alkoi näkyä selvemmin suomalaisessa yhteiskunnassa ulkomaalaisten lisääntymisenä, nousi esiin tarve vaikuttaa ihmisten asenteisiin syrjinnän vähentämiseksi ja suvaitsevaisuuden lisäämiseksi. (Opetusministeriö 2007, 11)

Kansainvälisyyskasvatuksen tehtävä on omien ennakkoluulojen tiedostaminen, asenteiden muuttaminen ja kulttuurienvälisen ymmärryksen lisääminen (Opetusministeriö 2007, 11). Kulttuurista osaamista eli kulttuurienvälisiä kompetenssia, voidaan pitää yhtenä monikulttuuristuvan nykymaailman suurimpina haasteina, johon kansainvälisyyskasvatuksella pyritään vaikuttamaan. Kulttuurienvälisen kompetenssin osa-alueita ovat mm- tietoisuus toisista kulttuureista ja sopeutuminen niiden olemassa-oloon. Siihen liittyy myös kulttuurinen lukutaito, joka on tärkeässä roolissa monikulttuuristuvan yhteiskunnan kannalta. Sen avulla kyetään ymmärtämään, vertailemaan ja arvioimaan eri kulttuureja. Sen lisäksi että kulttuuriseen osaamiseen kuuluu taito tarkastella kulttuureja niiden ulkopuolelta, on yksi sen osa-alueista kyky nähdä oma kulttuurinsa toisen kulttuurin edustajan näkökulmasta. Kulttuurisen herkkyyden kehityessä, kehittyy myös tietoisuus siitä että oma kulttuurimme on vain yksi toisten joukossa. Tällöin omaa kulttuuriaan pystyy tarkastelemaan suhteessa muihin kulttuureihin. (Salo-Lee 2009, 65-66)

Monikulttuurisuus on kirjattu yhdeksi nuorisolain tavoitteiden toteuttamisen lähtökohdaksi (Nuorisolaki 2006, 1 luku, 1 §)). Monikulttuurisen nuorisotyön lähtökohtana on se että kaikki yksilöt ovat samanarvoisia ja heillä tulee olla yhdenvertaiset lähtökohdat, huolimatta mahdollisista eroavaisuuksista kuten kulttuurista, kansalaisuudesta tai ulkonäöstä.

Monikulttuurinen nuorisotyö ei ole kohdennettu vain maahanmuuttajanuorille, vaan sen piiriin kuuluvat myös suomalaisessa yhteiskunnassa syntyneet ja eläneet vähemmistönuoret ja valtaväestöön kuuluvat nuoret. Tarkoituksena on tukea nuoren kasvua, kehitystä ja elämää monikulttuuristuvassa yhteiskunnassa (Honkasalo, Souto & Suurpää 2007, 8).

Monikulttuurinen nuorisotyö lähtee useimmiten toiminnan ohjaajasta. Ohjaajan tulee toimia nuorille roolimallia monikulttuurisissa kohtaamisissa ja pyrkiä tuomaan omalla toiminnallaan esille positiivista asennetta erilaisuutta kohtaan. Esimerkin näyttäminen voi olla tiedostettua tai tiedostamatonta. Pienet teot ja sanat voivat osoittaa nuorille ohjaajan todellisen suhtautumisen monikulttuurisuuteen. Tästä syystä ohjaajan tulee pohtia omia arvojaan. Ohjaajan tulee tiedostaa että monikulttuurista nuorisotyötä toteutettaessa saatetaan usein kohdata uusia tilanteita ja asioita. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että työtä tehdessä on varauduttava myös luomaan uudenlaisia ratkaisumalleja ja tapoja kohdata nuori. Kulttuuriset eroavaisuudet voivat saada aikaan tilanteita, joista selviytymiseen ei voida hyödyntää aikaisemmin opittua vaan on valmistauduttava kohtaamaan uutta. (Cantell, Lappalainen, Salmio & Varis 2000. 101)

Yhtenä nuorisotyön tehtävistä on nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen edistäminen. Tämä tehtävä kuuluu osana myös monikulttuurisen nuorisotyön tehtäviä. Tarkoitus on vaikuttaa siihen, että kaikilla nuorilla on tasavertainen mahdollisuus vaikuttaa asioihin. Tällä tavoin tuetaan nuoren kasvua ja kehitystä aktiiviseksi, osallistuvaksi yhteiskunnan jäseneksi. Monikulttuurisessa nuorisotyössä osallistumiseen kuuluu myös nuorten välinen kanssakäyminen ja mahdollisten ristiriitatilanteiden ratkaiseminen. Tarkoituksena on edistää nuorten hyväksyntää ja arvostusta muita kohtaan. Sosiaaliin kanssakäymiseen voidaan liittää ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen. Nuorisotyön piirissä toteutetussa toiminnassa nuorten on turvallista kohdata ohjatusti omia ennakkoluulojaan ja ristiriitoja. Ihanteellisessa tilanteessa monikulttuurinen nuoriso-

työ mahdollistaa ongelmien kohtaamisen ja uusien ratkaisumallien oppimisen ohjatussa toiminnassa. Kohdatut pelot ja opitut taidot auttavat nuorta tulevaisuudessa selviytymään monikulttuuristuvassa yhteiskunnassa. (Cantell 2000, 101-102)

Kulttuurisiin kohtaamisiin liittyvien ratkaisumallien opettamisen lisäksi monikulttuurinen nuorisotyö pyrkii edistämään tietoisuuden herättämistä nuorella omasta itsestään ja häntä ympäröivästä yhteiskunnasta ja kulttuurista. Tarkoituksena on opettaa nuori tarkastelemaan omien tekojensa vaikutusta suhteessa muihin ja itseensä. Ja sitä kuinka yksilön tausta, sukupuoli, ikä tai jokin muu seikka vaikuttaa muiden yksilöiden tai nuoren itsensä kohtaamiseen. Näillä taidoilla pyritään edistämään erityisesti suvaitsevaisuuden ja tasa-arvoisuuden teemojen huomioimista. (Cantell 2000, 102)

Useimmiten nuorisotoiminta lähtee kasvatuksellisesta näkökulmasta, jonka tarkoituksena on tukea nuoren kasvua yhteiskunnan normeja ja sääntöjä noudattavaksi täysvaltaiseksi kansalaiseksi. Tämän lisäksi nuorisotoiminta voi olla taholtaan herättelevää ja pyrkii opettamaan yksilölle kriittistä ajattelutapaa. Monikulttuurisen nuorisotyön näkökulmasta tällaisella kriittisyydellä tarkoitetaan yhteiskunnan tai kulttuurin tuomien normien kyseenalaistamista. (Cantell 2000, 102) Tässä yhteydessä kyseenalaistamisena voidaan pitää esimerkiksi vallitsevia asenteita muita kulttuureja tai tapoja kohtaan tai vaikkapa oman kulttuurin kriittistä tarkastelua. Kriittinen ajattelutapa ja normeista poikkeaminen voi parhaimmillaan luoda jotain uutta.

2.3 Kulttuurienvälinen vuorovaikutus

Kulttuurienvälistä vuorovaikutusta voidaan verrata arkipäiväiseen yksilöiden väliseen vuorovaikutukseen. Se kuitenkin pitää sisällään mahdollisia ongelmia ja pelkoja. Tällaisia voivat olla vuorovaikutustilanteesta aiheutuva negatiivinen seuraamus, kuten huijatuksi tuleminen tai omien taitojen riittämättömyyden tunne johtuen esimerkiksi kielitaidottomuudesta. Toisen kulttuurin edustajan kanssa kommunikoinnissa voi olla myös enemmän epävarmuustekijöitä kuin omaan kulttuurin kuuluvan kanssa tapahtuvassa vuorovaikutustilanteessa. Yksilö on tietoisempi omasta käyttäytymisestään toimiessaan vieraasta kulttuurista tulevan kanssa. Tämä johtuu siitä, ettei vuorovai-

kutustilanne ehkä suju aikaisemmin opittujen sosiaalisten sääntöjen ja normien mukaan. Sosiaalisessa tilanteessa kaikkien osapuolten omatessa ”yhteiset pelisäännöt”, sujuu kohtaaminen automaattisesti, sillä yksilöt tietävät mitä tilanteessa tulee tehdä. (Cantell 2000, 106)

Vaikka yksilö tunnistaisi oman epävarmuutensa vuorovaikutustilanteessa, ei tämä aina tarkoita sitä, että hän pyrkisi vähentämään omaa epävarmuuttaan. Tällaisissa tapauksissa yksilö useimmiten tyytyy pitäytymään ennakkoasenteissaan ja hyödyntämään omia havaintojaan. Kulttuurien välisen vuorovaikutuksen parantamiseksi tulisi tiedostaa omat ennakkoasenteensa ja oma toimintansa koskien vuorovaikutusta. (Cantell 200, 106)

Kohdatessamme uuden ihmisen, luomme hänestä ennakkokäsityksen. Sen muodostumiseen vaikuttavat ulkoiset seikat kuten esimerkiksi pukeutuminen ja ulkonäkö. Siihen liittyy myös oma ajatusmaailmamme ja sisäinen maailmankuvamme. Se miten yksilö suhtautuu uuteen ja tuntemattomaan vaikuttaa osaltaan vuorovaikutustilanteeseen. Yksilön suhtautumista toisen kulttuurin edustajaan voidaan lähteä pohtimaan siitä miten hän suhtautuu erilaisuuteen oman kulttuurinsa sisällä. Tämä vaikuttaa myös siihen millaiseksi oma suhtautumisemme toisiin kulttuureihin on muovautunut. Ajatellaan asiaa suomalaisen kulttuurinedustajan näkökulmasta. Jos yksilö on pääosin ollut vuorovaikutuksessa hänen kanssaan samalta alueelta kotoisin olevien ihmisten kanssa, eikä hänellä ole entuudestaan kokemusta muualta tulleista. Hän näkee ulkopaikkakuntalaiset todennäköisesti eri tavalla kuin joku toinen samalta paikkakunnalta kotoisin oleva joka on säännöllisesti vuorovaikutuksessa eri paikkakunnilta tulleiden ihmisten kanssa. Nämä kaksi henkilöä ovat luoneet erilaiset käsitykset ulkopaikkakuntalaisista ja tämä käsitys vaikuttaa heidän sosiaaliseen kanssakäymiseensä ulkopaikkakuntalaisen kanssa. (Verma 2005, 58-59)

Mielikuviiimme vaikuttaa myös sosialisatio, eli se miten meidät on kasvatettu. Vanhemmat siirtävät tiedostetusti tai tiedostamatta arvomaailmansa ja taitonsa lapsilleen ja tämä määrittelee osaltaan sen miten suhtaudumme maailmaan ja ympärillämme oleviin ihmisiin. Kasvatus ja arvojen opetus jatkuu vielä koulussa. Lapsi sisäistää opittua arvomaailmaa kasvuprosessissaan yhteiskunnan jäseneksi. Opitut mallit ja

normit vaikuttavat käyttäytymiseemme ja omalta osaltaan vaikuttavat elämämme osa-alueisiin, kuten vuorovaikutukseen. (Verma 2005, 58-59)

Vastapuolen puhuma kieli voi vaikuttaa luomaamme kuvaan toisesta ihmisestä. Kieli on yksi tärkeä osa kulttuurien välistä kohtaamista, kuten se on muutakin sosiaalista kanssakäymistä. Vastapuolen puhuman kielen perusteella voimme tehdä päätelmiä esimerkiksi siitä mistä hän on kotoisin tai vaikkapa hänen sosiaalisesta statuksestaan. Mahdolliset murteet tai aksentit vaikuttavat mielikuviimme ja muokkaavat ennakkokäsitystämme. Kommunikoinnissa kieli saattaa aiheuttaa mahdollisia väärinkäsityksiä. Näitä syntyy varsinkin, jos vähintään yksi osapuoli käyttää jotain muuta kuin äidinkieltään. (Verma 2005, 59)

Kulttuurien välisessä vuorovaikutuksessa väärinymmärryksiä voivat aiheuttaa non-verbaaliset viestit. Termillä tarkoitetaan puhutun kielen ulkopuolelle jääviä vuorovaikutuksen elementtejä, kehonkieltä. Tähän lasketaan esimerkiksi kehon asento, ilmeet ja eleet. Nonverbaaliset viestit saattavat erota eri kulttuureissa ja aiheuttaa näin ollen mahdollisia väärinymmärryksiä. Kehollisen ja kielellisen viestinnän aiheuttamat väärinkäsitysten mahdollisuus pienenee sitä mukaan mitä konkreettisempi vuorovaikutustilanne on. Kulttuurien välinen kohtaaminen helpottuu, jos tiedetään mahdollisen toiminnan tarkoitus tai muut yksilön toimintaan liittyvät asiat, jotka ilmaisevat yksilön tarkoitusperiä. Mitä konkreettisempi tilanne on, sitä pienempi todennäköisyys on tulla väärinymmärretyksi. Tällaisena tilanteena voidaan pitää vaikkapa kaupassa asiointia. Asiakas on liikkeessä, koska tämän tarkoituksena on todennäköisesti ostaa jotakin. Hinnan tunnistamisessa auttavat tuotteiden hintalaput ja maksutilanteessa kaupan kassalla vuorovaikutustilannetta helpottaa kassakoneen näyttämä hinta. (Verma 2005, 59)

2.4 Suvaitsevaisuus ja rasismi

Puhuttaessa kansainvälisyydestä ja monikulttuurisuudesta nousee esille termi suvaitsevaisuus. Suvaitsevaisuutta voidaan käsitteenä pitää yhtenä nykypäivän ihmistyden normina, joka määrittelee millainen ”hyvän” globalisoituvaan yhteiskunnassa

pärjäävän yksilön tulee olla. Useimmiten suvaitsevaisuus liitetään valtaväestön ja vähemmistöjen olemassa oloon. Suvaitsevaisuutta odotetaan valtaväestön puolelta. Tämä merkitsee kahtiajakoa suvaitseviin ja suvaittaviin. Näin ollen valtaväestö asettaa suvaittavuuden kriteerit, jotka vähemmistöön kuuluvien tulee täyttää tullakseen hyväksytyiksi valtaväestön toimesta. Vastakkainasettelu ei kuitenkaan edistä tasa-arvoa. Tässä tapauksessa suvaitsevaisuutta voidaan pitää valtasuhteena, joka toimii rajana valtaväestön ja vähemmistön välillä. (Suurpää 2005, 43,46-48)

Valtaväestön suvaitsevaisuutta saattaa heikentää pelko muutoksesta. Erilaisuus ja muutos voidaan kokea uhkana totutulle ja turvalliselle, jolloin totuttua pyritään puolustamaan. Monikulttuurisuuden näkökulmasta erilaisuuden suvaitsemattomuus voi esiintyä rasismina, joka toimii puolustuskeinona tuntematonta vastaan.(Suurpää 2005, 53) Suvaitsevaisuus voi toisaalta ilmetä passiivisena. Tällä tarkoitetaan erilaisuuden hiljaista hyväksymistä. Yksilö asettuu tarkkailijan asemaan ja kannattaa suvaitsevaisuutta periaatteena. Vaihtoehtoisesti yksilö voi osoittamaan teoillaan aktiivisesti suvaitsevaisuutta ja pyrkiä kuromaan kiinni valtaväestön ja vähemmistön väliin jäänyttä kuilua. Yksilön vastavuoroisuuden ja sosiaalisten suhteiden rakentamista voidaan pitää rasismin vastustamisena. (Suurpää 2005, 57-58)

Nuorten elämässä suvaitsevaisuus näkyy esimerkiksi koulussa. Perusopetuksen opetussuunnitelman arvopohjaan on kirjattu seuraavasti:

”Opetuksen avulla tuetaan oppilaan oman kulttuuri-identiteetin rakentamista sekä hänen osallisuuttaan suomalaisessa yhteiskunnassa ja globaalistuvassa maailmassa. Sen avulla edistetään myös suvaitsevaisuutta ja kulttuurien välistä ymmärtämystä” (Opetushallitus 2004, 14)

Opetuksen tarkoituksena on siis edistää nuoren ymmärrystä eri kulttuureista ja tämän tietoisuutta omasta kulttuuristaan. Tämä puolestaan edistää suvaitsevaisuutta. Suvaitsevaisuus on myös mainittu eri oppiaineiden opetustavoitteissa. Kuten esimerkiksi äidinkielen opetustavoitteisiin on merkitty ”oppilaan kasvaminen suvaitsevaksi erilaisia kielenpuhujia kohtaan” (Opetushallitus 2004, 54)

Suvaitsevaisuuden vastakohtaksi määritellään viranomaiskeskustelussa rasismi (Suurpää 2005, 58). Sanana rasismi ei ole Suomessa kovinkaan käytetty. Muissa

maissa käytetty termi rasismi, määritellään Suomessa useimmiten syrjinnäksi, suvaitsemattomuudeksi tai muukalaispeloksi. Rasismin tunnistaminen ja sen vastustaminen on kuitenkin vaikeaa, ellei sitä kyetä nimeämään tai määrittelemään. Rasismin luonne määrittyy ajan, paikan ja tilanteen mukaan Tästä syystä eri rasismin muotojen vertailu on vaikeaa. Rasismin voi kuitenkin määritellä opeiksi, kuvitelmiiksi ja asenteiksi ja niihin sidotuksi toiminnaksi. Myös ne jotka eivät pidä itseään varsinaisina rasisteina voivat tiedostamattaan toimia rasistia edistäväillä tavoilla. Jopa tavallisessa arkikielessä saatetaan tahattomasti normalisoida rasismiin liittyviä käytäntöjä ja asenteita. (Rastas 2005, 69-70,73-74)

Rasismissa on aina kyse ihmisten luokittelemisesta, erojen tuottamisesta ja niiden korostamisesta. Siihen liittyen tehdään rajanvetoja liittyen esimerkiksi ihonväriin tai kansalaisuuteen. Rajat luovat ryhmiä kuten ”valkoiset” ja ”värilliset” ja ryhmät voivat johtaa ideologisten hierarkioiden syntymiseen ”valkoiset ovat muita parempia”. Rasismin yleisempiä kohteita ovat biologinen perimä (rotu) ja kulttuuritausta. Arjen tilanteissa erilaisuus tunnistetaan ja sitä korostetaan teoilla, ideologialla ja suhtautumisella. Rasismiin liittyvä luokittelu voi myös olla opittua. (Rastas 2005, 75,77,86,89)

Nuorten elämässä rasismi näkyy vain ääritapauksissa väkivaltatekoina. Useimmiten ennakkoluuloisuus ja rasistinen asenne ilmenevät heikommin havaittavissa olevina tapoina kuten ilmeinä, eleinä, viattomiksi naamioituna vitseinä ja sanavalinnoilla. Nuoren rasistiseen käytökseen ja syrjintään liittyvän ideologian omaksumiseen voi vaikuttaa ryhmäpaine ja pelko ryhmästä poissulkemisesta. Nuorten kanssa työskentelevä voi pyrkiä vaikuttamaan nuorten asenteisiin omalla esimerkillään. Tällöin ohjaajan tulee olla tietoinen omista mahdollisista ennakkokäsityksistään ja omasta toiminnastaan. Nuorisoryhmien kanssa toimiessa ohjaajaan tulee pyrkiä luomaan omalla toiminnallaan rasisminvastainen ilmapiiri. On tärkeää rohkaista nuoria avoimeen ja ennakkoluulottomaan vuorovaikutukseen toista kunnioittaen. Ohjaajan tulee olla valmis puuttumaan havaitsemaansa rasistiseen käytökseen mahdollisimman avoimesti. Jos ennakkoluulot ja rasistinen, syrjivä ilmapiiri jätetään huomiotta, saattaa se vahvistaa ei-toivottua käytöstä ja negatiivisia mielikuvia.(Perho & Soto Godoy 2009, 133-134)

3. OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

Opinnäytetyöni valmistumisprosessi alkoi syksyllä 2013, jolloin työn tilaajan taholta tuli ehdotus aiheesta. Suunnittelin ja aikataulutin tiedonkeräyksen ja keväällä 2014 aloitin varsinaisen kirjoitusprosessin. Idea opinnäytetyöni aiheeseen tuli tilaajan puolelta. Työskentelin Rautjärven kunnan nuorisotoimella ja tein töitä nuorisotiloilla EVS -vapaaehtoisen kanssa tämän vapaaehtoisaikana. Se että sain seurata vierestä vapaaehtoistyöntekijän työskentelyä nuorisotiloilla, vaikutti omaan innostukseeni tarttua aiheeseen. Opinnäytetyöni aineistonkeräyksen, analyysin ja kirjoitusprosessin aikana jouduin tietoisesti tutkimaan aiheeni mahdollisimman objektiivisesti.

Tässä luvussa kuvaan läpi käymääni aineistonkeräysprosessia ja siitä saadun tiedon prosessointia.

3.1 Aineiston keruu

Tiedonkeräyksessä käytin kahta menetelmää; teemahaastattelua ja kyselylomaketta. Teemahaastattelun toteutin työntekijöille saadakseni mahdollisimman hyvän kokonaiskuvan heidän havainnoistaan ja ajatuksistaan koskien EVS -vapaaehtoisen työpanosta Rautjärven kunnan nuorisotoimessa. Haastattelut toteutettiin ennalta sovituna ajankohtana kahden kesken haastateltavan kanssa ja ne tallennettiin kannettavan tietokoneen mikrofonilla. Haastatteluissa käytin seuraavanlaista haastattelurunkoa:

- > Miten nuoret, varhaisnuoret ja lapset ovat suhtautuneet toisesta kulttuurista tulevaan työntekijään?

- > Millaisen roolin EVS -vapaaehtoinen on omaksunut työyhteisössä ja nuorten kanssa työskennellessä?

- > EVS -vapaaehtoisen työpanoksen ja läsnäolon konkreettinen hyöty

> Oma oppiminen: Onko toisen kulttuurin edustaja tuonut työyhteisöön/työhön jotain uutta? Omat oivallukset?

Pyrin kysymyksillä saamaan enemmän tietoa siitä miten nuoret ja työntekijät ottivat vapaaehtoistyöntekijän osaksi omaa yhteisöään. Kohderyhmiksi valikoituivat nuorisotiloilla toimiva yhteisö, johon kuuluvat nuorten lisäksi ohjaajat ja varsinainen nuorisotoimen työyhteisö. Kartoitin tämän lisäksi teemoja ja hyötyjä, joita EVS - vapaaehtoisen läsnäolo toi nuorisotiloille ja muihin nuorisotoimen työkenttiin. En halunnut rajata haastattelurunkoa kovin tiukaksi, sillä odotin haastattelussa nousevan esille uusia näkökulmia ja mahdollisesti asioita, joita en itse ollut tullut ajatelleeksi.

Tämän lisäksi haastattelin Rautjärvellä työskennellyttä espanjalaista EVS – vapaaehtoistyöntekijää Albertoa. Haastattelurunko erosi hieman varsinaisten työntekijöiden haastatteluja varten tehdystä haastattelurungosta.

> Why did you applied to EVS?
(suom.) Miksi hait EVS – vapaaehtoiseksi?

> Why such small place like Rautjärvi?
(suom.) Miksi niin pieni paikka kuin Rautjärvi?

> Have you liked working in Rautjärvi?
(suom.) Pidätkö Rautjärvellä työskentelystä?

> From your point of view: have you seen any changes in our youngsters if you compare the time when you came here and the past few months
(suom.) Sinun näkökulmastasi: oletko nähnyt muutoksia nuorisossa, verraten aikaa jolloin tulit tänne ja muutamaa mennyttä kuukautta

> If you compare youthwork in Spain (in your homevillage) and youth work in Rautjärvi, what things you think are better here than there?
(suom.) Jos vertaat nuorisotyötä Espanjassa (kotikylässäsi) ja nuorisotyötä Rautjärvellä, mitkä asiat ovat mielestäsi paremmin täällä kuin siellä?

> Where we would have something to improve?
(suom) Missä meillä olisi jotakin parannettavaa?

> What kind of things have you learned while you have been working here and living here?

(suom.) Millaisia asioita olet oppinut työskennellessäsi ja eläessäsi täällä?

Haastattelu tehtiin englanniksi, koska se oli meille yhteinen kieli. Haastattelu oli hie-
man laajempi, sillä samalla kartoitin mahdollisia käytännön asioita, joita Rautjärven
kunnan nuorisotoimen voisi hyödyntää mahdollista seuraavaa vapaaehtoistyöntekijää
ajatellen. Tämän lisäksi kysyin mahdollisia kehitysideoita asioista, jotka heillä Espan-
jassa olivat toisin kuin meillä. Haastattelun avulla pyrin myös selvittämään nuorten
suhtautumista vapaaehtoiseen vapaaehtoisen omasta näkökulmasta.

Nuorten mielipiteiden kerääminen tapahtui kyselylomakkeella. Aluksi tarkoitus oli to-
teuttaa tiedonkeruu teemoitetulla ryhmähaastattelulla nuorisotiloilla sen aukioloaiko-
jen ulkopuolella. Ongelmaksi muodostui kuitenkin se, kuinka nuoret olisi saatu nuori-
sotiloille. Haastateltavien määrää olisi myös pitänyt rajoittaa, sillä esimerkiksi yli
kymmenen nuoren ryhmästä saadun nauhoitetun aineiston käsittely olisi voinut muo-
dostua hyvinkin vaativaksi. Ryhmän tuoma paine olisi myös saattanut vaikuttaa ai-
neiston laatuun ja siihen etteivät kaikki olisi uskaltaneet tuoda rehellisesti esiin omia
mielipiteitään. Nimettömänä täytetty kyselylomake antoi kaikille halukkaille mahdolli-
suuden tuoda omat ajatuksensa esiin.

Koska kyse on alaikäisistä, tarvitsin huoltajan suostumuksen, jotta nuoret saisivat
osallistua kyselyyn. Tilaajan puolelta ehdotettiin, että tieto kyselyn tekemisestä voitai-
siin laittaa Wilmaan, oppilaitoksen hallintaohjelman www-liittymään. Kirjoitin tiedot-
teen (LIITE 1), jonka lähetin tilaajan edustajalle. Tiedotteessa kerroin kyselyn luon-
teesta ja mihin tietoja tultaisiin käyttämään. Tilaajan edustajan neuvosta pyysin van-
hempia ottamaan minuun yhteyttä, elleivät he halua lapsensa vastaavan kyselyyn.
Yhteydenottoja ei tullut yhtään määräaikaan mennessä.

Kyselyn toteutuksen päivämäärä päätettiin ja siitä tiedotettiin nuorille, jotta mahdolli-
simman moni pääsisi vastaamaan. Nuorisotilan kävijöille informoin kyselystä kerto-
malla siitä työni ohessa nuorisotiloilla. Kehotin levittämään sanaa ja tulemaan vaikka
vain täyttämään lomakkeen. Kyselyä edeltävänä iltana laitoin tiedon myös Facebook
-verkkosivuille, siellä käyttämälläni työprofiililla. Koska olin epävarma nuorten vasta-
usinnostuksesta, päätin tehostaa vastausprosenttia palkitsemisella. Jokainen lo-

makkeen täyttänyt sai palkinnoksi karkkia. Punnitsin palkitsemista, mutta päädyin siihen koska kyseessä on nuorten vapaa-aika ja halusin palkita aktiivisuudesta. Palkkiosta mainitsin myös ilmoittaessani kyselystä.

Kyselylomakkeen laatimisessa tuli ottaa huomioon, että saman lomakkeen täyttävät eri ikäryhmiin kuuluvat. Jouduin yksinkertaistamaan kysymyksiä, jotta myös 5. ja 6. luokan oppilaat ymmärtäisivät kysymykset. Pohdin mahdollisuutta avoimeen kyselylomakkeeseen. Tulin kuitenkin siihen tulokseen, etten saisi kerättyä sen avulla tarpeeksi tietoa. Lomake täytettäisiin nuorisotilojen normaalin toiminnan yhteydessä, joka tarkoittaisi sitä että nuorten keskittyminen saattaisi pitkän kyselyn kohdalla herpaantua ja näin ollen vaikuttaa aineiston laatuun. Lähdin siis oletuksesta että liialliset avoimet kysymykset tuottaisivat lopputuloksena nopeasti tehtyjä vastauksia kuten ”En tiedä” tai tyhjiä kohtia. Lomakkeen tuli olla mahdollisimman lyhyt ja yksinkertainen, kuitenkin niin että sen avulla saisin kerättyä tarvittavan tiedon. Päädyin siis lomakkeeseen jossa oli sekä monivalintakysymyksiä että avoimia kysymyksiä.

Hyödynsin kyselylomaketta tehdessäni työntekijöille tehtyjen haastattelujen aineistoista esiin nousseita teemoja, joita olivat mm. suvaitsevaisuus ja kielitaidon kehittyminen. Kyselylomakkeen avulla pyrin selvittämään kuinka moni oli puhunut vapaaehtoistyöntekijän kanssa ja kuinka moni oli käyttänyt keskustelukielenä englantia. Kysyin lomakkeessa, kuinka moni nuori oli käynyt ulkomailla. Kysymyksellä hain tietoa siitä, kuinka monella oli ollut aikaisempia kokemuksia toisista kulttuureista. Ajatuksenani oli, että ikäryhmälle, jolle kysely oli suunnattu, lomamatkat ja matkustaminen ovat yleisin tapa kohdata muita kulttuureja. Nuorten aikaisempia kokemuksia ulkomaalaisista ja kulttuurienvälisistä kohtaamisista keräsin kysymyksellä siitä, kuinka moni vastaajista oli aikaisemmin ollut tilanteessa, jossa olivat joutuneet puhumaan vierasta kieltä keskustelussa vastapuolen ymmärtämättä suomea. Nuorten mielipiteiden ja ajatusten kartoittaminen EVS –vapaaehtoisen läsnäolosta oli tärkeää opinnäytetyöni aiheen huomioon ottaen. Näin ollen laitoin kyselylomakkeeseen kysymykset siitä miten nuoret itse suhtautuivat espanjalaiseen vapaaehtoistyöntekijään ja kuinka he näkivät muiden nuorten suhtautumisen. Kysyin nuorilta myös sitä haluaisivatko he mahdollisen uuden EVS – vapaaehtoistyöntekijän Rautjärvelle. Kyselylomakkeen loppuun annoin nuorille mahdollisuuden kirjoittaa aiheesta nousseita ajatuksia ja mie-

lipiteitä. Tämän avoimen kysymyksen tarkoituksena oli kerätä mahdollisesti muiden kysymysten ulkopuolelle jäänyttä tietoa.

Kyselyn täyttö tapahtui nuorisotilojen normaalin toiminnan yhteydessä. Keräsin nuoria saapumisjärjestyksessä täyttämään lomaketta nuorisotilan keittiöön, jotta muut eivät häiritsisi vastaamista ja ohjeistin kysymään jos kysymyksissä olisi jotain epäselvää.

3.2 Analyysi ja reliabiliteetti

Analysoin kyselyn ja haastatteluiden vastauksia muodostaakseni kokonaiskuvan miten EVS -vapaaehtoisien läsnäolo on vaikuttanut Rautjärven kunnan nuorisotyöhön, työntekijöihin ja nuoriin kansainvälisyyskasvatuksen näkökulmasta. Aineiston määrä ei ollut suuri, mutta esimerkiksi tarkastellessa kyselyn vastausprosenttia, oli se todella hyvä, ottaen huomioon nuorisotilan normaalin kävijämäärän, joka vaihtelee viidestä kolmeenkymmeneen nuoreen riippuen illasta.

Ennen kyselylomakkeen tekemistä tein työntekijöiden teemahaastattelut, joista saatu aineistoa hyödynsin lomakkeen tekemisessä. Haastatteluista nousi esille yhteisiä teemoja, kuten suvaitsevaisuus ja kielitaito. Näitä teemoja käytin tehdessäni kyselylomaketta nuorille. Lomakkeen avoimet kysymykset antoivat tilaa nostaa esiin teemoja tai asioita, joita en ollut tullut ajatelleeksi. Kyselylomaketta tehdessäni, pohdin vielä avoimien kysymysten käyttöä. Kyselylomakkeen tulisi olla mahdollisimman yksinkertainen ja nopea täyttää, jotta nuoret vastaisivat siihen. Tuloksia kootessani yllätyin kuinka moni oli avoimiin kysymyksiin vastannut. Joukosta löytyi myös yksisanaisia vastauksia ja tyhjäksi jätettyjä kohtia, joka oli odotettavissa. En kuitenkaan hylännyt yhtään vastausta, sillä vaikka vastauksessa olisi vain ”OK”, kertoo se mielestäni silti että vastaus ei ole negatiivissävytteinen. Strukturoituihin kysymyksiin oli vastattu hyvin, eikä kyselylomakkeesta löytynyt näistä kuin yksittäisiä tyhjäksi jätettyjä kohtia, joiden uskon johtuneen huolimattomuudesta.

Kyselylomakkeesta saadun aineiston kokosin Excel-taulukkoon ja Word-tiedostoksi, niiden analysoinnin helpottamiseksi. Työntekijöille tehtyjen teemahaastattelujen litte-

roinneista syntyi monta sivua jokaista haastattelua kohden. Litterointien analysoinnin helpottamiseksi teemoittelin aineiston erillisiksi tiedostoiksi. Näin tiedot tiettyyn aiheeseen liittyen oli helpompi löytää tarvittaessa.

f

Aineistoa tutkiessa ja analysoitaessa tulee ottaa huomioon, että nuorten kysely tehtiin vapaaehtoistyöntekijän vapaaehtoisajan jälkeen. Vaikka työntekijöiden teema-haastattelut, vapaaehtoisen itsensä haastattelua lukuun ottamatta on myös tehty vapaaehtoistyöntekijän lähdettyä, on haastatteluissa tarkasteltu koko vapaaehtoisaaikaa. Nuoret ovat todennäköisesti vastanneet kyselylomakkeen kysymyksiin kyselyn ajankohtana olleiden ajatusten ja tuntemusten pohjalta. Tällöin nuorten vastauksista ei ole mahdollista muodostaa luotettavaa kokonaiskuvaa vapaaehtoisajan alkupuolelta. Ne kertovat enemmän siitä millaisia ajatuksia heille on herännyt vapaaehtoisen lähdettyä.

EVS – vapaaehtoisen kanssa tehty haastattelu toteutettiin minulle ja haastateltavalle yhteisellä kielellä, englannilla, joka ei ollut kummankaan äidinkieli. Näin ollen on mahdollista, että jos haastattelu olisi tapahtunut haastateltavan omalla äidinkielellä espanjalla, olisi aineisto mahdollisesti saanut syvällisempiä sävyjä. Haastattelun aikana haastateltava joutui muutamaan otteeseen tarkistamaan sanoja minulta ja minä tarkistamaan mitä hän tarkoitti, puutteellisen lausumisen takia. Tästä huolimatta haastateltava sai vastattua kysymyksiin ja pidän haastattelusta saatua aineistoa luotettavana.

4. TULOKSET JA TULOSTEN TARKASTELU

Aineiston keräyksessä käytin kahta eri menetelmää, teemahaastattelua ja kyselylomaketta, jotka opinnäytetyöni kohdalla tukevat toisiaan. Haastatteluista pystyy poimimaan tietoa siitä kuinka kyselylomakkeella kerätty tieto on toteutunut käytännössä. Kyselylomakkeen teemoittelussa käytin apunani haastatteluista saatuja huomioita ja niistä esiin nousseita aihepiirejä.

Haastattelu toteutettiin kahdelle työntekijälle, jotka ovat olleet mukana Rautjärven nuorisotoimen toiminnassa ennen EVS -vapaaehtoisen vapaaehtoisuusaikaa ja sen aikana, jotta he ovat kykeneviä kertomaan mahdollisia muutos- ja kehityskohtia toiminnassa. Tämän lisäksi haastattelin myös EVS – vapaaehtoisista.

Kyselylomakkeeseen vastasi 25 nuorta, joista kahdeksan oli varhaisnuoria (5.-6.-luokkalaisia) ja 17 nuorten avoimissa ovissa käyviä yläkouluikäisiä (7.-9.-luokkalaisia). Tiloilla käy myös ajoittain ammattikoululaisia ja lukiolaisia, mutta kyseilyn ajankohtana heitä ei ollut nuorisotiloilla.

Tässä luvussa esittelen ja analysoin keräämäni aineistoa.

4.1 Kielitaito

Koulussa kielten opiskelu alkaa yleensä peruskoulun 3.-luokalla, jolloin oppilas aloittaa A-kielen opetteluun. Tämä kieli on normaalisti englanti. Ala-asteelta alkava kielen opiskelu jatkuu seitsemän vuotta eli peruskoulun päättöluokan loppuun. Kielten opetuksen tarkoituksena on erikielissä kommunikaatilanteissa pärjäämisen lisäksi opettaa muiden kulttuurien arvostamista ja totuttaa käyttäjä opetuksesta saatua kielitaitoa. (Opetushallitus 2004, 138)

Vapaaehtoistyöntekijän ollessa nuorisotilalla, työkielenä toimi pääosin englanti. Vapaaehtoinen puhui muutaman sanan suomea ja työntekijöistä yksi puhui espanjaa. Nuorista vapaaehtoistyöntekijän kotikieltä, espanjaa, ei puhunut kukaan. Kerätyn aineiston mukaan koulusta saadun kielitaidon hyödyntäminen oli nuorille aluksi vaikeaa. EVS – vapaaehtoisen puhe useimmiten ymmärrettiin, mutta omaa kielitaitoa ei haluttu käyttää. Nuorten uskallukseen vaikutti osittain myös ryhmäpaine. Joukosta ei haluttu poiketa puhumalla englantia. Epäonnistumisen pelko oli haastateltujen mukaan havaittavissa. Osaltaan puhumista vaikeutti myös ujous. Tarvittiin aikaa tottua uuteen, toisesta kulttuurista tulleeseen työntekijään ja tämän läsnäoloon. Vapaaehtoinen oli kuitenkin taholtaan innokas ottamaan kontaktia nuoriin ja keskustelemaan heidän kanssaan.

"In the begining eeh... some of them were really shy. I understand because to start speak English is not easy and because they didn't know if I have good English or will I look like what are you talking about."

(suom.) "Alussa eeh... jotkut heistä (nuorista) olivat todella ujoja. Ymmärrän sen, sillä englannin puhuminen alkuun ei ole helppoa ja koska he eivät tienneet oliko oma englantini hyvää vai katsoisinko heitä "mistä kummasta te puhutte"

Haastateltujen mukaan nuoret tottuivat ajan kuluessa vapaaehtoisen läsnäoloon. Tällöin myös ne, jotka eivät aikaisemmin olleet uskaltaneet puhua vapaaehtoisen kanssa alkoivat keskustella tämän kanssa. Sanoja tarkistettiin kavereilta ja juteltiin välittämättä kielioipista. Vapaaehtoistyöntekijän oma aktiivisuus ottaa kontaktia nuoriin vaikutti myös osaltaan nuorten uskallukseen keskustella englanniksi. Jos englantia ei osattu, pyrittiin EVS –vapaaehtoistyöntekijän kanssa keskustelemaan suomeksi tai kommunikoimaan jollain muulla tavalla.

"Kielitaito ku parantu nuorillakii ja niiko tommonen uskallus ja sit hyö pysy keskusteleee monenlaisist asioista. Et siel käytii todella mielenkiintosii keskusteluja. Käytiin ihan politiikasta lähtien ja käytiin kaikenlaista, ruuanlaitto ja muihin niiko kauhuleffoihin. Ihan mitä vaa." (Työntekijä)

"Ja yleensä sinne tuli sellanen juttelukerho aina kokoontu johonkii että ketkä halus Albertolle jutella"

Kyselylomakkeella kerätyn aineiston mukaan 5 vastanneista nuorista eivät olleet puhuneet ollenkaan vapaaehtoistyöntekijän kanssa nuorisotiloilla tai muualla. Englantia vapaaehtoisen kanssa oli puhunut vastanneista 14. Eniten valittu syy niiden kohdalla, jotka eivät vapaaehtoisen kanssa olleet puhuneet, englanninkielen käyttämättömyyteen oli se, ettei englantia osattu. Toiseksi eniten valintoja sai se että englantia osataan, muttei sitä syystä tai toisesta haluttu käyttää. Kyselylomakkeessa kysyin myös sitä, kuinka moni vastaajista oli aikaisemmin ollut tilanteessa, jossa on joutunut kommunikoimaan vieraalla kielellä ilman että keskustelukumppani on osannut suomea. 22 vastaajaa oli aikaisemmin ollut tällaisessa tilanteessa.

Kyselystä saadun aineiston perusteella englanninkielen hallitseminen omasta mielestä ei välttämättä tarkoita sitä että kieltä uskaltaisi hyödyntää käytännössä. Toisaalta nuorten vastauksista voi nähdä että osa niistä, jotka eivät ole puhuneet englantia va-

paaehtoisen kanssa, ovat kuitenkin puhuneet hänen kanssaan jollain muulla tavalla. Tällä tarkoitetaan todennäköisesti suomea, kavereiden tulkkausta tai jotain muuta kommunikointitapaa.

Kyselylomakkeessa kysyin, ovatko nuoret aikaisemmin joutuneet kommunikoimaan vieraalla kielellä. Tämän kysymyksen avulla tarkoitukseni oli selvittää, onko mahdollista että nuorten aikaisemmat kokemukset vieraan kielen käytöstä voisivat vaikuttaa jollakin tavalla rohkeuteen puhua englantia vapaaehtoistyöntekijälle. Ennakkolettamukseni oli, että aikaisemmat kokemukset englanninkielenkäytöstä olisivat vaikuttaneet uskallukseen puhua vapaaehtoistyöntekijän kanssa. Tämä ei kuitenkaan näkynyt vastauksissa. Osa niistä, jotka eivät olleet puhuneet vapaaehtoisen kanssa, joko kielen taitamattomuudesta tai siksi etteivät halunneet puhua sitä, olivat aikaisemmin olleet tilanteessa jossa ovat keskustelleet vieraalla kielellä suomea osaamattoman osapuolen kanssa. Tämä voi toisaalta kertoa siitä, että nuori on kokenut aikaisemman tilanteen negatiiviseksi, joka on omalta osaltaan vaikuttanut hänen uskallukseensa puhua englantia nuorisotilalla.

Kielitaidon kehittyminen ei koskenut ainoastaan nuoria. Myös nuorisotoimen työntekijät joutuivat käyttämään englantia työkielenään vapaaehtoisen läsnä ollessa.

”Ja kyllä mie ainakii ite sain (...) kielivahvuutta, opin kommunikoimaan paremmin tota, vierailta kielillä. Käyttämään kahta vierasta kieltä samaan aikaan.

Englantia ja espanjaa käytettiin sekä keskusteluissa että vapaaehtoistyöntekijän ohjeistuksessa. Ajoittain työntekijä saattoi joutua kääntämään nuorille vapaaehtoistyöntekijän puhetta ja toisin päin.

Kielen hallitseminen teoriassa ei aina tarkoita sitä, että vieraan kielen hallitsisi käytännössä. Kieltä käytettäessä nuoret olivat huomanneet, ettei puhutun kielen tarvitse olla täydellistä, jotta tulisi ymmärretyksi. Tämä voi omalta osaltaan vaikuttaa jopa positiivisesti koulussa kieltenopinnoissa heikommin pärjäävien opiskelumotivaatioon. Jotta koulussa kielistä saisi hyvän arvosanan, vaaditaan kielen taitamiselta täydellisyyttä. Positiivinen kokemus ymmärretyksi tulemisesta voi vaikuttaa omalta osaltaan

rohkeuteen käyttää kieltä ja mahdollisesti opiskelumotivaatioon. Joidenkin kohdalla EVS – vapaaehtoisen kanssa käydyt keskustelut saattoivat olla ensimmäinen kokemus toista kieltä äidinkielenään puhuvan kanssa.

4.2 Suvaitsevaisuus

Pienessä kunnassa ulkomaalainen on harvinaisempi näky kuin esimerkiksi kaupungissa. Rautjärvellä nuoret eivät ole tottuneet kohtaamaan toisen kulttuurin edustajaa. Ulkomaalaisia ei näy katukuvassa, eikä muista kulttuuritaustoista tulevia ole kouluissa kuin muutama. Tottumattomuus näkyi myös nuorisotilalla vapaaehtoisen aloitettua työt. Haastatteluista käy ilmi että nuorten asenteissa oli havaittavissa epäluuloisuutta ulkomaalaista kohtaan.

”On se outoo ku ei hyö oo sellaseen tottunu. Niinko onhan hyö ehkä nyt ulkomaalasan joskus nähny, mutta eivät nyt omalla kylällään.”

Työntekijöiden haastattelujen mukaan nuorten puolelta tuli aluksi kyseenalaistamista, miksi vapaaehtoistyöntekijä oli edes tullut työskentelemään nuorisotiloille. Varsinaista konkreettista rasismia nuoret eivät vapaaehtoistyöntekijää kohtaan kuitenkaan osoittaneet, muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Epäluuloisuus näkyi työntekijöiden mukaan enemmän välttelynä ja tarkkailuna. Joukon mielipiteistä ja asenteista ei uskaltanut erottautua. Aluksi vapaaehtoistyöntekijään ei uskallettu ottaa kontaktia siinä pelossa että muut nuoret tuomitsisivat. Tämä näkyi varsinkin yläkouluikäisten ja toisen asteen opiskelijoiden asenteissa.

”Olihan sitä et olihan sitä niinko totta kai, ainakii epäluuloisuutta. Sen suhteen kun toinen on kuitenkin etelän maasta ja tumma tukka ja tummat silmät...”

”Mut kyllä sitä ihonväriä puhuttiin...”

”Usually Finnish people don’t know my culture. And sometimes youngsters in the beginning went to say me like: ”Eeeh, we are going to drink with you because Spanish people love party (...)” and these kind of things that are not true, but still they think because they don’t know the Spanish

culture. And it made me sad sometimes like Finnish people think that I'm like that."

(Suom.) "Yleensä suomalaiset eivät tunne kulttuuriani. Ja joskus nuoret sanoivat silloin alussa minulle esimerkiksi: "Eeeh, me aiomme ryypätä kanssasi sille espanjalaiset rakastavat juhlimista (...)" ja tällaisia asioita jotka eivät ole totta, mutta silti he luulevat niin koska eivät tunne espanjalaista kulttuuria. Ja joskus se että suomalaiset luulevat niin sai minut surulliseksi"

Tyttöjen havaittiin suhtautuvan avoimemmin vapaaehtoistyöntekijään. Myös varhaisnuoret (11-12-vuotiaat) ottivat EVS -vapaaehtoisen haastatteluiden mukaan paremmin vastaan. Haastattelujen mukaan, se miten nuoremmat nuorisotilakävijät suhtautuivat vapaaehtoistyöntekijään, johtui siitä, ettei heille ollut vielä ehtinyt syntyä samanlaisia ennakkoluuloja kuin vanhemmille nuorille. Varhaisnuoret ottivat myös innokkaammin kontaktia vapaaehtoistyöntekijään.

"When I'm going there on Mondays. There is the youngsters one, the childrens. And they like "Alberto, Alberto" And they can not speak English and usually I don't understand them. But still they are happy that I'm there."

(suom.) "Kun menin sinne (nuorisotiloille) maanantaisin. Siellä oli nuorimpia, lapsia. Ja he hokivat "Alberto Alberto" Ja he eivät osaa puhua englantia ja yleensä en ymmärrä heitä. Mutta silti he ovat iloisia että olen siellä"

Kyselylomakkeessa oli kaksi avointa kysymystä liittyen nuorten suhtautumiseen espanjalaiseen vapaaehtoistyöntekijään. Toisessa kysyttiin, mitä mieltä nuoret itse olivat siitä, että tiloilla työskenteli toisesta kulttuurista tullut työntekijä ja toisessa kartoitin sitä miten muut nuoret suhtautuivat vastaajien mielestä vapaaehtoistyöntekijään.

Vastaajien oma suhtautuminen oli melkein poikkeuksetta positiivista, muutamaa neutraalia vastausta (kuten esim. "en tiedä") lukuun ottamatta.

"Ole ihan kivaa että hän oli täällä"

"Se toi kansainvälisyyttä ja mukavaa vaihtelua, tällainen vaihtelu sopii pieneen maaseutukylään"

”Oli todella mukavaa”

” Se oli ihan kivaa, sillä pääsee tutustumaan erinlaisiin ihmisiin”

”Tosi hauska ja mukava tyyppi”

Kysymykseen ”Miten muut nuoret suhtautuivat mielestäsi vapaaehtoistyöntekijään?”
nuorten vastaukset olivat vaihtelevia.

”Vähän kaikkea, mutta eniten positiivisuutta”

”He olivat innostuneita ja jotkut ujoja”

”Muut nuoret suhtautuivat hyvin vapaaehtoistyöntekijään. Huomasin kyllä innostuneisuutta”

”aluksi kukaan ei uskaltanut puhua hänelle”

”ujostelua”

Rautjärven nuorisotiloilla käyneiden nuorten suvaitsevaisuuden kehitys näkyy haastatteluista ja kyselylomakkeista saadusta aineistosta. Haastatteluiden mukaan nuoret suhtautuivat aluksi epäluuloisesti vapaaehtoistyöntekijään ja välttivät kontaktia tämän kanssa. Ajan kuluessa nuoret tottuivat ulkomaalaisen työntekijän läsnäoloon ja alkoivat itse ottaa kontaktia vapaaehtoistyöntekijään. Nuorten omista vastauksista suhtautumisen muuttuminen näkyy mm. siinä että suurin osa vastauksista kysymykseen ”Mitä mieltä olit siitä että nuorisotiloilla työskenteli espanjalainen vapaaehtoistyöntekijä?” olivat positiivisia. Oma suhtautuminen vapaaehtoiseen koettiin positiivisena, kun taas toisten nuorten käytöksessä oli vastaajien mielestä havaittavissa epäluuloisuutta ja ujoutta. Tämä voi omalta osaltaan johtua kysymyksen asettelusta ja nuorten mielikuvista. Toisten suhtautuminen ajateltiin vapaaehtoisen aloitettua työt, mutta oma suhtautuminen määriteltiin vapaaehtoisajan lopulta tai sen loputtua.

Monikulttuurisessa nuorisotyössä ohjaajien oma suhtautuminen ja esimerkki ovat tärkeitä nuorten suvaitsevaisuuden kehittymisen kannalta. Omalta osaltaan nuorten kontaktin ottoon vapaaehtoistyöntekijään vaikutti työntekijöiden antama esimerkki. Työntekijät ottivat vapaaehtoisen mukaan työtehtäviin ja hyväksyivät tämän yhdeksi ohjaajista. Myös EVS – vapaaehtoisen oma asenne ja käyttäytyminen vaikuttivat nuorten asenteisiin. Jos vapaaehtoinen olisi taholtaan ollut syrjäänvetäytyvä ja epä-sosiaalinen, olisi nuorten suhtautuminen ollut erilaista. Vapaaehtoistyöntekijä kuitenkin pyrki itse ottamaan kontaktia nuoriin ja juttelemaan näiden kanssa. Näin nuorten ja vapaaehtoisen välille syntyi vuorovaikutussuhde, jonka nuoret osoittivat mm. pyytämällä EVS – vapaaehtoista pelaamaan kanssaan biljardia ja osallistumaan muutenkin nuorisotilan toimintoihin.

”Mut tota oli totta kai hää oli niiko hää oli kyllä, kyllä se suhtautuminen muuttu. Se oli niiko ihan paljon lämpimämpää, tutustuvat ja ehkä niiko nää keskustelutkii, ku hää oppi ymmärtämään suomalaista kulttuuria, niin ne meni sit niiko paljon linjakkaammin et heillä oli puhuttavaa”

Haastateltujen mukaan myös työntekijät saivat tilaisuuden totutella toisesta kulttuurista tulevaan työntekijään. Vapaaehtoiseen tuli suhtautua tasavertaisena työkaverina ja tämän kanssa piti tulla toimeen samalla tavalla kuin muidenkin työntekijöiden kanssa.

EVS – vapaaehtoistyöntekijän ottaminen Rautjärven kuntaan antoi niin nuorille kuin työntekijöille mahdollisuuden tutustua toisesta kulttuuritaustasta tulevaan ihmiseen. Osalle tämä saattoi olla ensimmäinen kerta vuorovaikutuksessa ulkomaalaisen kanssa. Vapaaehtoisen ollessa nuorisotilalla, nuoret saivat mahdollisuuden tutustua ulkomaalaiseen tutussa ympäristössä, tuttujen aikuisten ollessa läsnä. Kohdatessaan uuden ihmisen, yksilö tekee päätelmiä tämän ulkoisista ominaisuuksista kuten ihon väristä tai pukeutumisesta. Opitut mallit ja omaksutut mielikuvat vaikuttavat myös osaltaan luomaamme ennakkokäsitykseen. Näiden yhteissumma vaikuttaa käytökseemme ja mahdollisiin kohtaamiimme vuorovaikutustilanteisiin. (Verma 2005, 58-59) Nuorten positiivisiksi kokemat vuorovaikutustilanteet vapaaehtoisen kanssa luovat mielikuvia, jotka myöhemmin voivat vaikuttaa nuoren suvaitsevaisuuteen tulevaisuudessa.

4.3 Kulttuurien kohtaaminen osana kansainvälisyyskasvatusta

Työntekijöiden haastatteluissa nousi esiin että ensimmäisten kuukausien jälkeen nuoret tottuivat ulkomaalaisen läsnäoloon. Mielenkiinto heräsi vapaaehtoisen kulttuurista ja taustaa kohtaan. Ohjaajat pyrkivät käyttämään hyväksi vapaaehtoistyöntekijän tietotaitoja ja Alberto mm. valmisti nuorisotiloilla espanjalaista ruokaa nuorille maistettavaksi. Haastateltavien mukaan nuorten rohkaistuessa ottamaan kontaktia vapaaehtoistyöntekijään, he kyselivät paljon tämän elämästä Espanjassa ja espanjalaisesta kulttuurista. Maana Espanja alkoi kiinnostaa muutamia nuoria siinä määrin, että osa alkoi pohtia omia mahdollisuuksiaan matkustaa. Haastatteluissa nousi esiin myös nuorten sosiaalisten taitojen kehittyminen. Toisessa kulttuurissa kasvanut vapaaehtoinen oli kulttuuritaustastaan johtuen avoimempi ja sosiaalisempi, kuin mihin suomalaiset ovat tottuneet. Alkukankeuden jälkeen nuoret tottuivat heille normaalista poikkeavaan sosiaaliseen kanssakäymiseen. Myös EVS – vapaaehtoinen oppi ajan myötä ymmärtämään paremmin suomalaista kulttuuria, jolla oli haastateltujen mielestä oma vaikutuksensa nuorten ja vapaaehtoisen välisessä vuorovaikutuksessa.

”(...) kaikin puolin todella positiivinen kokemus ja todella niiko varmasti avas monen maailmaa.”

Nuorten täyttämässä kyselylomakkeessa kysymyksenä yhdeksän oli ”Opitko espanjaa tai jotain uutta Espanjan kulttuurista vapaaehtoistyöntekijältä?” Kysymykseen vastasi 23 kyselyyn vastannutta. 11 vastaajaa vastasi yksiselitteisen ”En”. Neljä vastannutta sanoi oppineensa, mutta eivät olleet eritelleet mitä olivat oppineet. 7 Vastannutta kertoi oppineensa hieman espanjaa ja yksi vastanneista ei osannut sanoa oliko oppinut mitään.

”opin muutaman sanan”

”Aika vähän mutta hauskaa oli”

”En paljon”

Alberton vapaaehtoisajan aikana, nuoret ovat saaneet mahdollisuuden tutustua uuden ihmisen lisäksi uuteen kulttuuriin. Nuorisotiloilla käyneiden nuorten ja espanjalaisen vapaaehtoisen välistä sosiaalista vuorovaikutusta voidaan tarkastella kansainvälisyyskasvatuksen näkökulmasta. Kansainvälisyyskasvatuksen päätehtävinä on yksilön mahdollisten ennakkoluulojen tiedostaminen, kulttuurien välisen ymmärryksen lisääminen ja omien asenteiden muuttaminen (Opetusministeriö 2007, 11). Kansainvälisyyskasvatukseen kuuluu myös kulttuurien tuntemus.

Toisten nuorten kohdalla EVS – vapaaehtoinen saattoi olla ensimmäinen konkreettinen kokemus toisesta kulttuuritaustasta tulevasta ihmisestä. Kyselylomakkeessa kysyin nuorilta, olivatko he käyneet ulkomailla. 3 kahdestakymmenestäviidestä vastaajasta ei ollut käynyt ulkomailla. Ulkomaille tehdyt matkat antavat kosketusta matkakohteena toimivan maan kulttuuriin, tällöin harvemmin kuitenkaan päästään tutustumaan maan valtakulttuurin parissa kasvaneisiin ihmisiin. EVS - vapaaehtoisen Rautjärven kuntaan tulon myötä, nuoret saivat kosketuspintaa uuteen kulttuuriin. Haastatteluissa nousi esiin nuorten oma mielenkiinto espanjalaisen vapaaehtoistyöntekijän kulttuuria ja taustoja kohtaan. Tämän voi ajatella kansainvälisyyskasvatuksen näkökulmasta positiiviseksi ilmiöksi. Oman kulttuurin vertaaminen toiseen kulttuuriin avartaa omalta osaltaan yksilön näkökulmaa.

4.4 Perheessä asuminen

Vapaaehtoisaikinsa Alberto asui Simpeleen (Rautjärven toinen taajama) lähellä maalaistalossa, erään perheen luona. Sekä työntekijöiden, että Alberton haastatteluissa korostui asumisjärjestelyn ja perheen vaikutus Alberton kulttuurituntemukseen ja suomenkielen kehitykseen. Alberto vietti suurimman osan vapaa-ajastaan hänet majoittaneen suomalaisen perheen kanssa. Omasta mielestään asumisjärjestely on vaikuttanut siihen että hän tietää enemmän suomalaisista ja suomalaisesta kulttuurista, kuin muut hänen kanssaan yhtä aikaa Suomessa työskennelleet EVS – vapaaehtoiset, jotka asuivat erillisissä asunnoissa, joko yksin tai toisen vapaaehtoistyöntekijän kanssa.

” I know more about Finnish food, about Finnish culture, about how Finnish people is. I know more Finnish, of course (..) I feel more Finnish than they can be there if they continue living alone”

(suom.) ”Tiedän enemmän suomalaisesta ruuasta, suomalaisesta kulttuurista ja siitä millaisia suomalaiset ihmiset ovat. Osaan totta kai myös enemmän suomea. Tunnen itseni enemmän suomalaiseksi, kuin he (toiset EVS – vapaaehtoistyöntekijät) voivat olla siellä, jos he jatkavat yksin asumista”

Myös työntekijöiden haastatteluissa nousi esiin se, että Alberto todennäköisesti pääsi lähemmäs suomalaista kulttuuria asuessaan perheessä, kuin muut EVS - vapaaehtoistyöntekijät asuessaan itsekseen. Suomalaisen kulttuurin tunteminen nähtiin vaikuttavan myönteisesti myös nuorten ja vapaaehtoistyöntekijän vuorovaikutukseen. Suomalaisen kulttuurin ymmärtäminen helpotti taholtaan myös vapaaehtoistyöntekijän sopeutumista työyhteisöön.

”The first days I felt like maybe they don’t want me or something like that. Now I know how you are so I can understand that sometimes you don’t speak to people, because you don’t have anything to say. Not like in Spain.”

(suom.) Ensimmäisinä päivinä minusta tuntui, kun he eivät olisi halunneet minua tänne tai jotain sellaista. Nyt tiedän millaisia te (suomalaiset) olette, joten pystyn ymmärtämään että joskus ette puhu ihmisille siksi että teillä ei ole mitään sanottavaa. Ei niin kuin Espanjassa”

Työntekijöiden mielestä Alberto pääsi näkemään enemmän suomalaisuutta asuessaan perheessä. Perheen mukana vapaaehtoistyöntekijä tutustui uusiin ihmisiin ja pääsi mukaan tiiviiseen kyläyhteisöön. Tämä haastatteluissa nähtiin positiivisena myös nuorten rohkeuteen ottaa kontaktia vapaaehtoistyöntekijään. Suomalaisen kulttuurin ymmärtäminen vaikutti myös siihen miten vapaaehtoistyöntekijä tuli toimeen nuorisotiloilla käyvien nuorten kanssa ja kykeni keskustelemaan heidän mielenkiinnonkohteistaan.

4.5. Kansainvälisyyttä nuorisotilan arkeen

Aineistoa kerätessäni kartoitin myös yleistä mielipidettä niin nuorilta kuin nuorisotoimien työntekijöiltä siitä, miten he ovat kokeneet EVS – vapaaehtoisen läsnäolon nuorisotilan arjessa.

Haastattelujen mukaan pidettiin yleisesti positiivisena asiana, että eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun kautta saatiin vapaaehtoistyöntekijä niinkin pienelle paikkakunnalle kuin Rautjärvi. Nuoret saivat uusia kokemuksia toisesta kulttuurista, joita he eivät todennäköisesti ilman espanjalaista Albertoa olisi saaneet.

Kyselylomakkeessa kysyin nuorilta pitäisikö Rautjärvelle ottaa uudelleen ulkomaalainen vapaaehtoistyöntekijä. Vastaajista kaikki olivat sitä mieltä että, Rautjärvelle tulisi ottaa Alberton jälkeen toinen vapaaehtoistyöntekijä. Annoin nuorille myös mahdollisuuden kirjoittaa asioita, jotka jäivät mieleen vapaaehtoistyöntekijän vapaaehtoisajalta tai muita mahdollisia ajatuksia ja huomioita aiheeseen liittyen. 14 vastaajaa oli vastannut avoimeen kohtaan.

”olisi kiva/Mukavaa jos joku tulisi uudestaan”

”Alberto oli kiva. Olisihan se ihan kiva jos tulisi toinenkin. XD”

”Olisi kivaa jos Alberto tulisi joku kerta käymään uudestaan varhikses-
sa!”

”Alberton kiusaaminen oli hauskaa”

”Juostin Albertoa karkuu joskus oli haska puhu hänen kaa aina Pikkuse
kiasasin hänen nime! ALBERTOO!”

Nuorten vastauksista näkyi, että vastaajien mielestä on ollut mukavaa saada vaihtelua nuorisotilan toimintaan ulkomaalaisella ohjaajalla. Albertosta on pidetty ja hänet hyväksyttiin osaksi nuorisotilan arkea. Tämä näkyi konkreettisesti esimerkiksi nuorten ja vapaaehtoistyöntekijän välisenä molemminpuolisena ”kiusaamisena” kuten tökkimisenä ja kutittamisena. Albertoa pyydettiin mukaan peleihin ja muihin nuorten omiin aktiviteetteihin nuorisotiloilla. Teemahaastatteluissa korostettiin, että vapaaehtoisen

oma persoona, työmotivaatio ja halu ottaa kontaktia nuoriin ovat vaikuttaneet nuorten suhtautumiseen vapaaehtoistyöntekijää kohtaan. Tällä on voitu saada muutoksia nuorten asenteisiin ja mahdollisiin ennakkokäsityksiin ulkomaalaisia kohtaan.

6. LOPUKSI

Tässä luvussa esittelen lyhyesti Rautjärven nuorisotoimen kansainvälistä toimintaa vuodelle 2014 ja arvioin opinnäytetyöni valmistumisprosessia.

6.1. Rautjärven nuorisotoimen kansainvälinen toiminta 2014

Syksyllä 2013 Rautjärven nuorisotoimi alkoi suunnitella ryhmävaihtoa espanjalaisen Numancia de la Sagraassa sijaitsevan kansalaisjärjestö Proyecto Kieun kanssa. Kyseisen järjestön valikoitumiseen vaihtokumppaniksi vaikutti se, että Rautjärvellä työskennellyt vapaaehtoistyöntekijä oli saatu sitä kautta. Oma vaikutuksensa valikoitumiseen oli myös sillä, että vaihtoa suunnitellessa järjestössä työskenteli EVS –vapaaehtoisena Rautjärveläinen nuori, jonka lähettävänä organisaationa toimi Rautjärven nuorisotoimi. Ryhmävaihtoa varten kartoitettiin halukkaita yhdeksäsluokkalaisia nuoria, joita mukaan ilmoittautui kaksitoista. Nuorten ryhmä sai Youth in Action hankkeesta rahoituksen ryhmätapaamisen järjestämiseen Rautjärven kunnassa, joka järjestettiin 13. - 20.4.2014. Proyecto Kieu hakee rahoitusta vastavierailun järjestämiseksi Espanjassa. (Juvakka 2014)

Rautjärven nuorisotoimi hakee kevään 2014 rahoitushaussa rahoitusta kahden EVS –vapaaehtoistyöntekijän saamiseksi Rautjärven kuntaan. Vapaaehtoistyöntekijöiden työnkuva jakautuu hieman eri tavalla kuin edellisen vapaaehtoistyöntekijän. Toinen työskentelee nuorisotoimen lisäksi päiväkodissa ja toinen koululla. Vapaaehtoisten majoitus pyritään toteuttamaan samalla tavalla kuin edellisenkin eli perhemajoituksessa. (Juvakka, 2014)

6.2 Arviointi

Opinnäytetyöni aihe valikoitui tilaajaorganisaation edustajan avulla. Toimin Rautjärven kunnan nuorisotyöntekijänä ja halusin tehdä opinnäytetyöni omalle työpaikalleni. Aihe oli kuitenkin hukassa. Pohdimme esimieheni kanssa eri ideoita, tuolloin Alberto oli tehnyt Rautjärven kunnassa töitä noin puoli vuotta. Esimieheni sai idean, että voisin tehdä opinnäytetyöni sitä, mitä olemme hyötyneet EVS – vapaaehtoisen ottamatta. Otin idean vastaan, sillä olin itse seurannut vapaaehtoistyöntekijän työskentelyä nuorisotilalla ja mahdollisten hyötyjen kartoittaminen tuntui mielekkäälle idealle.

Se että toimin opinnäytetyön valmistumisprosessin aikana tilaaja organisaation työntekijänä, antoi työlle toisaalta omat haasteensa. Minusta oli ajoittain vaikeaa pysytellä ns. ulkopuolisen roolissa ja esitellä ja analysoida vain aineistosta saatua tietoa, vaikka itselläni oli työtehtävistäni kertynyttä ns. hiljaista tietoa, joka välillä pyrki pintaan. Toisaalta työntekijänä toimimisessa opinnäytetyöprosessin aikana oli myös etuja. Haastatteluiden kerääminen tuntui luontevalle, ennalta tutuilta, oman työyhteisöni jäseniltä, samoin nuorilta. Uskon että jos olisin mennyt nuorisotiloilla täysin ventovieraana ja pyytänyt nuoria vastaamaan kyselyyn, olisi vastaajaprosentti ollut paljon pienempi. Nuoret uskalsivat myös kysyä minulta selvennystä kysymyksiin. Jos kysymyksiä ei olisi esitetty ujouden vuoksi, olisi se mahdollisesti vaikuttanut vastausten laatuun. Myös teemahaastatteluiden kanssa oli hieman hankaluuksia. Jännitin ensimmäistä teemahaastattelua, enkä ollut panostanut tarpeeksi haastattelurunkoon. Haastattelusta tuli pitkä ja laaja. Huomasin tämän litterointivaiheessa. Seuraaviin haastatteluihin valmistauduin huolellisemmin ja osasin tarvittaessa ohjata harhautuneen keskustelun takaisin aiheeseen.

Vaikka pyrin pohtimaan kyselylomakkeen kysymyksiä ja tehdä niistä mahdollisimman neutraaleja, huomasin vastauksia tutkiessani että osaltaan kyselyasetteluni oli ollut hieman johdattelevaa. Lomakkeen kysymyksessä 8. kysymys kuului ”Miten muut nuoret suhtautuivat mielestäsi vapaaehtoistyöntekijään? (Huomasitko innostuneisuutta, ujustelua tai jotain muuta?)” Moni nuorista oli vastannut kysymykseen huomaaneensa ”innostuneisuutta”. Ehkäpä kysymys ei ollut johdatteleva, mutta se saattoi omalta taholtaan vaikuttaa hieman vastauksiin.

Opinnäytetyöni tietopohjaa varten lähdin etsimään kirjallisuutta tai dokumentteja monikulttuurisista työntekijöistä nuorisotyössä. Tällaisia en kuitenkaan löytänyt. Kaikki monikulttuuriseen nuorisotyöhön liittyvät lähteet tuntuivat aina keskittyvän maahanmuuttajanuoriin tai maahan muuttaneisiin aikuisiin. Onnistuin tästä huolimatta löytämään teoksen joka kuvasi kulttuurien välistä työtä ja monikulttuurisuutta työyhteisössä. Kertooko tämä, ettei toisesta kulttuuritaustasta tulleita ole mukana kunnallisessa nuorisotyössä? Koska ns. suoria lähteitä ei löytynyt, päätin hyödyntää jo kerättyä aineistoa tietopohjan muodostamisessa.

Omasta mielestäni pienempien kuntienkin tulisi hyödyntää EU:n tarjoama mahdollisuus ja lähteä mukaan kansainväliseen toimintaan. Esimerkiksi eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun kautta otettu vapaaehtoistyöntekijä ei anna uusia kokemuksia vain nuorille, myös työntekijät hyötyvät työyhteisössä työskentelevästä ulkomaalaisesta. Itse ystäväystyini Alberton kanssa ja pidämme yhä tiiviisti yhteyttä. Englanninkielen käyttäminen yhtenä työkielenä kartuttaa myös omaa kielitaitoa. Työskenneltyäni espanjalaisen kanssa, ymmärrän paremmin hänen kulttuuriaan ja kieltä. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että vapaaehtoisen hankinta tarkoittaisi automaattisesti positiivista kokemusta. Vapaaehtoistyöntekijän oma persoona ja työmotivaatio vaikuttavat kokemukseen niin vastaanottavan organisaation kuin vapaaehtoisenkin näkökulmasta. Henkilökemioilla on myös yhtä iso vaikutus kuin missä tahansa työyhteisössä.

Vastaanottavan organisaation tulee myös kartoittaa vapaaehtoistyöntekijän tarve ja tämän työtehtävät ennen EVS – vapaaehtoisen ottamista. Mielekäs työ vaikuttaa omalta osaltaan vapaaehtoisen työmotivaatioon ja mielialaan. Työaika tulisi tasapainottaa, sen ei tulisi olla liian pitkä, silti työtunteja pitäisi olla riittävästi.

Omasta näkökulmastani Rautjärven nuorisotoimi on saanut kansainvälisen imagon EVS – vapaaehtoisen myötä ja toimii esimerkkinä muille pienille kunnille. Rautjärven kunnan nuorisotoimi sai myös vapaaehtoistyöntekijän myötä itselleen espanjalaisen yhteistyötahon, jonka kanssa se voi tulevaisuudessa tehdä yhteistyötä.

LÄHTEET

- Allianssi RY 2013. European voluntary service EVS. Viitattu 27.8.2013
<http://www.nuorisovaihto.fi/vapaaehtoistyö/european+voluntary+service+evs/>
- Cantell, Matti & Rilli, Lappalainen & Salmio, Tiina & Tuovi, Varis 2000. Monikulttuurisen nuorisotyön käsikirja. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy
- CIMO 2014. CIMO uutisoi Erasmus+ -ohjelmasta: Erasmus+ -ohjelman ensimmäinen hakuaika jatkuu viikolla. Viitattu 23.3.2014.
http://www.cimo.fi/ajankohtaista/erasmusplus_uutisia/101/1/erasmus_-ohjelman_ensimmainen_hakuaika_jatkuu_viikolla
- Chico Castellano, Alberto 2013. Haastattelu 11.12.2013. Rautjärvi: Nuorisotoimi
- Cortèz Tèllez, Mikko 2007. Monikulttuurinen nuorisotyö. Teoksessa Aaltonen, Kimmo (toim.) Nuorisolakiopas. Tallinna: As Pakett.
- European Commission 2014. Erasmus+ Programme Guide. Viitattu 13.3.2014.
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/documents/erasmus-plus-programme-guide_en.pdf
- European Commission 2013. Youth in Action Ohjelmaopas. Viitattu 18.9.2013.
http://www.cimo.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/cimo/embeds/cimowwwstructure/27056_YiA_Ohjelmaopas_2013_FI.pdf
- Google Maps 2014. Reittitiedot välille Simpele – Imatra. Viitattu 13.3.2014.
<https://www.google.fi/maps/dir/Simpele/Imatra/@61.3136178,28.7717871,10z/data=!3m1!4b1!4m13!4m12!1m5!1m1!1s0x469a1c047fcc292f:0xa7c92cf241ecdd14!2m2!1d29.3593414!2d61.4349461!1m5!1m1!1s0x4690a89442cef055:0xdebdb20ac34c599a4!2m2!1d28.7761344!2d61.194062>
- Google Maps 2014. Reittitiedot välille Simpele - Rautjärven asemanseutu. Viitattu 13.3.2014
<https://www.google.fi/maps/dir/Simpele/Rautjärven%20asemanseutu/@61.3679914,29.0744446,11z/data=!3m1!4b1!4m13!4m12!1m5!1m1!1s0x469a1c047fcc292f:0xa7c92cf241ecdd14!2m2!1d29.3593414!2d61.4349461!1m5!1m1!1s0x469a042773ca89dd:0xa00b553b991af30!2m2!1d29.0864612!2d61.3008401>
- Heikkinen, Henri 2014. Haastattelu. 16.2014. Rautjärvi: Nuorisotoimi
- Honkasalo, Veronika, Souto, Anne-Mari & Suurpää, Leena 2007. Mikä tekee nuorisotyöstä monikulttuurisen? Kokemuksia, käytäntöjä ja haasteita 10 suurimmassa kunnassa. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura: Verkkojulkaisuja 16. Viitattu 16.4.2014 <http://www.nuorisotutkimusseura.fi/julkaisuja/kymppikerho.pdf>
- Juvakka, Sanna 2014. Haastattelu 23.3.2014. Rautjärvi: Nuorisotoimi
- Juvakka, Sanna 2014. Nuorisotoimen kansainvälinen toiminta ja toimintasuunnitelma 2014. Viitattu 29.4.2014 <http://kokoushallinta.rautjarvi.fi/DynRaut/kokous/2014119-10.HTM>
- Lappeenranta 2011. Kansainvälinen nuorisotoiminta. Viitattu 2.5.2014
<http://www.lappeenranta.fi/Suomeksi/Palvelut/Nuorisopalvelut/Kansainvalinen-nuorisotoiminta>

- Opetushallitus 2004. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004. Vammala: Vammalan kirjapaino Oy
- Nuorisolaki 2006. L 27.1.2006/72 Viitattu 4.4.2014.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072>
- Opetusministeriö 2007. Kansainvälisyyskasvatus 2010.
<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2007/liitteet/opm11.pdf?lang=fi> Viitattu 5.5.2014
- Perho, Sini & Marisel Soto Godoy 2009. Rasismi haasteena nuorisotyölle verkossa-kin. Teoksessa Harinen, Päivi & Honkasalo, Veronika & Souto, Anne-Mari & Suurpää, Leena (toim.) 2009. Ovet auki! Monikulttuuriset nuoret, vapaa-aika ja kansalaistoimintaan osallistuminen. Helsinki:Hakapaino.
- Rautjärven kunta 2013. Kuntaesittely. Viitattu 3.9.2013
www.rautjarvi.fi
- Rautjärven kunta 2014. Nuorisotoimi. <http://www.rautjarvi.fi/fi/Palvelut/Vapaa-aika/Nuorisotoimi> Viitattu 2.5.2014
- Rautjärven kunta 2013.. Nuorisotyö. Viitattu 2.9.2013. www.rautjarvi.fi
- Salo-Lee, Liisa 2009. Monikulttuurinen osaaminen ja kulttuurinen lukutaito. Teoksessa Lampinen, Johanna & Melén-Paaso, Monica (toim.) 2009, Tulevaisuus meissä – Kasvaminen maailmanlaajuiseen vastuuseen. Opetusministeriön julkaisuja 2009, 65-69. Viitattu 15.11.2014
<http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2009/liitteet/opm40.pdf>
- Skog, Harri 2007. Esipuhe. Teoksessa Opetusministeriö 2007, Kansainvälisyyskasvatus 2010. Viitattu 5.5.2014
<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2007/liitteet/opm11.pdf?lang=fi>
- Verma, Gajendra K. 2005. Kulttuurien välisen työn lähtökohtia. Teoksessa Pitkänen, Pirkko (toim.) 2005. Kulttuurien välinen työ. Helsinki: Edita Prima Oy.

LIITTEET

LIITE 1. Tiedote vanhemmille

Tiedote vanhemmille

2.4.2014

Opiskelen Humanistisessa ammattikorkeakoulussa, jossa suoritan yhteisöpedagogi-tutkintoa. Teen tällä hetkellä opinnäytetyötäni Rautjärven kunnalle aiheesta ”EVS -vapaaehtoisen vaikutus pienen kunnan nuorisotyöhön”.

Vuonna 2013 Rautjärven kunnassa työskenteli vapaaehtoisena eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun kautta kuntaan saatu espanjalainen nuori. Opinnäytetyöni käsittelee vapaaehtoistyöntekijän Rautjärvellä viettämää aikaa ja erityisesti hänen panostaan kunnan nuorisotyöhön.

Opinnäytetyötäni varten tarkoitukseni on kerätä kokemuksia ja mielipiteitä Rautjärven kunnan nuorisotilalla, Kellarilla, käyviltä nuorilta ja varhaisnuorilta. Tiedon kerääminen tapahtuu anonymisti kyselylomakkeiden avulla, jotka nuoret täyttävät nuorisotiloilla käydessään. Kysely toteutetaan maanantaina 7.4

Kyselyn vastaukset tullaan käsittelemään luottamuksellisesti ja anonymisti. Vastauksia tullaan hyödyntämään opinnäytetyön raportoinnissa. Saaduista tiedoista käytän opinnäytetyöhöni vastausprosentteja ja suoria sitaatteja nuorten vastauksista. Opinnäytetyö tullaan julkaisemaan verkossa

Jos sinulla on kysyttävää aiheeseen liittyen tai et halua nuoresi ottavan osaa kyselyyn olethan yhteydessä minuun maanantaina 7.4. klo 14 mennessä.

Terveisin: Nuoriso-ohjaaja Jaana Savolainen

puh: 040 552 2483 s-posti: jaana.savolainen3@luukku.com

LIITE 2. Kyselylomake

Kyselylomake

7.4.2014

EVS- vapaaehtoisen vaikutus pienen kunnan nuorisotyöhön

'Opiskelen Humanistisessa ammattikorkeakoulussa, jossa suoritan yhteisöpedagogi-tutkintoa. Teen tällä hetkellä opinnäytetyötäni Rautjärven kunnalle aiheesta "EVS -vapaaehtoisen vaikutus pienen kunnan nuorisotyöhön".

Vuonna 2013 Rautjärven kunnassa työskenteli vapaaehtoisena Eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun kautta kuntaan saatu espanjalainen nuori. Opinnäytetyöni käsittelee vapaaehtoistyöntekijän Rautjärvellä viettämää aikaa ja erityisesti hänen panostaan kunnan nuorisotyöhön.

Kyselyn vastaukset tullaan käsittelemään luottamuksellisesti ja anonyymisti.

Vastauksia tullaan hyödyntämään opinnäytetyön raportoinnissa. Saaduista tiedoista käytän opinnäytetyöhöni vastausprosentteja ja suoria sitaatteja nuorten vastauksista. Opinnäytetyö tullaan julkaisemaan verkossa

Jaana Savolainen

puh: 040 552 2483 s-posti: jaana.savolainen3@luukku.com

Vastaa monivalintakysymyksiin ympyröimällä sopiva vaihtoehto ja avoimiin (vaihtoehdottomiin) kysymyksiin kirjoittamalla vastauksesi kysymyksen alla olevaan vastaustilaan. Jos tila ei riitä, voit vastata paperin kääntöpuolelle. Kysy neuvoa tarvittaessa.

1. Olet

tyttö

poika

2. Millä luokalla olet? _____

3. Oletko käynyt ulkomailla?

a) Kyllä

b) En

4. Puhuitko vapaaehtoistyöntekijän kanssa Kellarilla/muualla?

a) Kyllä

b) En

5. Puhuitko englantia vapaaehtoistyöntekijän työskennellessä Kellarilla?

a) Kyllä

b) En

Jos vastasit b) :

5.1 Miksi et?

a) en osaa englantia

b) osaan englantia, mutta en halua puhua sitä

c) koska kaveritkaan eivät puhuneet

d) joku muu syy, mikä?

6. Oletko ollut aikaisemmin tilanteessa, jossa olet joutunut puhumaan pelkäättäsi vierasta kieltä, ilman että toinen on osannut suomea?

a) Kyllä

b) Ei

7. Mitä mieltä olit siitä että nuorisotiloilla työskenteli espanjalainen vapaaehtoistyöntekijä?

8. Miten muut nuoret suhtautuvat mielestäsi vapaaehtoistyöntekijään? (Huomasitko innostuneisuutta, ujostelua, epäluuloisuutta tai jotain muuta?)

9. Opitko espanjaa tai jotain uutta Espanjan kulttuurista vapaaehtoistyöntekijältä?

10. Pitäisikö Rautjärvelle ottaa uudelleen ulkomaalainen vapaaehtoistyöntekijä?

a) Kyllä b) Ei

11. Vapaa sana. Tähän voit kirjoittaa huomioitasi, ajatuksiasi tai vaikkapa jonkun kivan tapahtuman vapaaehtoisen vapaaehtoisajalta.
